

9 december 2015

För evidensbaserat beslutsfattande krävs data av hög kvalitet: statistik är värt att investera i

I sin rapport från 2015 uppmanar Europeiska rådgivande organet för statistikstyrning (ESGAB) regeringarna att se till att ställa nödvändiga resurser till förfogande så att de befintliga statistikbehoven kan tillgodoses och, viktigast av allt, möjliggöra investeringar i framtida utveckling.

– Europeiska unionen är rätt unik i det avseendet att en så pass stor del av dess politik grundar sig på statistik, säger ESGABs ordförande Martti Hetemäki. Samtliga EU-länder måste följa högt ställda yrkesstandarder så att den europeiska statistikens kvalitet kan garanteras.

För EU:s och de enskilda medlemsländernas politik används i allt högre grad statistiska indikatorer som underlag för att övervaka kvantitativa mål. Tillförlitlig och opartisk officiell statistik av hög kvalitet är således ett väsentligt inslag i EU:s och medlemsländernas infrastruktur och för detta behövs fortlöpande investeringar. För att Eurostat och de nationella statistikbyråerna ska kunna fullgöra sitt uppdrag att framställa statistik av hög kvalitet måste beslutsfattarna ge dem de resurser som behövs. En större öppenhet om kostnaderna för att framställa statistik skulle lösa problemet med "snålskjutsåkare", dvs. en situation där kollektiva nyttigheter inte erbjuds i tillräckligt stor utsträckning eftersom nyttigheten kan förbrukas kostnadsfritt eller till en ringa kostnad. Eurostat och de nationella statistikproducenterna som får statliga budgetmedel för att finansiera kollektiva nyttigheter måste kunna redogöra för kostnaderna för de statistiska produkterna och tjänsterna, bl.a. genom att anta effektiva kostnadsredovisningssystem.

Det europeiska statistiksystemet (ESS) måste hålla hög kvalitet på sin statistik och samtidigt anpassa sig till snabba förändringar i samhället. ESS står inför en pågående datarevolution som är en utmaning för den officiella statistiken, och måste gå i bräschen för satsningar på att utforska nya möjligheter och anpassa sina kvalitetsnätverk. Dessutom innebär regionaliseringsprocessen i vissa länder att ansvar överförs till regionala och lokala myndigheter. De nationella statistikbyråerna i dessa länder måste ha en stark ledarroll och verkliga samordningsbefogenheter för att kunna upprätthålla principerna i riktlinjerna för europeisk statistik.

Trovärdigheten i det evidensbaserade beslutsfattandet bygger på tillit till den officiella statistikens objektivitet och integritet. Användarnas uppfattning om statistikens kvalitet är därmed av avgörande betydelse i EU:s medlemsländer. I samband med detta uppmanar ESGAB den grekiska regeringen att aktivt bygga upp och upprätthålla förtroendet för det grekiska statistiksystemet. Att Elstat fortsätter sin utveckling mot yrkesmässigt oberoende är av yttersta vikt för att förhindra att händelserna i början av 2000 och 2009 upprepas.

En del av rapporten ägnas avslutningsvis åt övervakningen av Eurostats arbete med att få till stånd de förbättringar som efterlystes i rekommendationerna från förra årets expertgranskning. Eurostat bedöms vara på god väg med sin förbättringsplan. När det gäller rekommendationerna om utnämning och uppsägning av Eurostats generaldirektör och högsta ledning håller ESGAB emellertid fast vid sin avvikande¹ ståndpunkt.

---

¹ Se avsnitt 3.1 i rapporten.

Mer information

Rapporten för 2015 med en kort sammanfattning finns på ESGABs webbplats (<http://ec.europa.eu/esgab/>).

Presskontakt

För intervjuer med ESGABs ordförande Martti Hetemäki, kontakta sekretariatet: Heli Lehtimäki (estat-esgab@ec.europa.eu), tfn +352 4301-36484.

Om ESGAB

ESGAB² ger en oberoende bild av hur riktlinjerna för europeisk statistik tillämpas. Organet arbetar för att stärka yrkesmässigt oberoende, integritet och ansvar inom det europeiska statistiksystemet, eftersom detta är centrala inslag i riktlinjerna, samt för att förbättra den europeiska statistikens kvalitet. ESGAB består av sju ledamöter. Dess uppgift är bland annat att utarbeta en årlig rapport till Europaparlamentet och rådet om hur Eurostat och det europeiska statistiksystemet som helhet tillämpar riktlinjerna. Organet ger också kommissionen (Eurostat) råd om åtgärder som kan underlätta tillämpningen.

Riktlinjerna för europeisk statistik

Riktlinjerna för europeisk statistik³ innehåller standarder för utvecklingen, framställningen och spridningen av europeisk statistik. De bygger på en gemensam definition av kvalitet inom statistiken som används inom det europeiska statistiksystemet (ESS, som består av de nationella statistikansvariga myndigheterna och Eurostat). Riktlinjerna är ett instrument för självreglering bestående av 15 principer om den institutionella miljö i vilken medlemsländernas och EU:s statistikmyndigheter arbetar, samt om framställning och spridning av europeisk statistik. För varje princip finns ett antal indikatorer på god praxis som gör det möjligt att se hur riktlinjerna tillämpas.

Det **europeiska statistiksystemet**⁴ (ESS) är partnerskapet mellan EU:s statistikmyndighet, dvs. kommissionen (Eurostat), och EU-ländernas statistikbyråer och andra nationella myndigheter som ansvarar för att utveckla, framställa och sprida europeisk statistik.

Expertgranskningar

Expertgranskningar, s.k. *peer reviews*⁵, är en del av det europeiska statistiksystemets strategi för att tillämpa riktlinjerna för europeisk statistik. Syftet är att stärka integritet, oberoende och ansvar hos de statistikansvariga myndigheterna inom ESS. En första omgång expertgranskningar gjordes 2006–2008. En andra omgång påbörjades i december 2013 och pågår fortfarande. Båda omgångarna omfattade alla EU-länder och Eftaländer. ESGAB har även genomfört en expertgranskning av Eurostat med samma metoder som utvecklats för expertgranskningen av de nationella statistikbyråerna, men med vissa anpassningar som återspeglar Eurostats specifika drag.

---

² <http://ec.europa.eu/esgab>.

³ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/european-statistics-code-of-practice>.

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/european-statistical-system/overview>.

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews>.